

Список використаної літератури:

1. Цивільний процесуальний кодекс України: Кодекс України № 1618– IV від 18.03.2004 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618>– 15

Ключові слова: цивільний процес, цивільне судочинство, докази, доказування, електронні докази, учасники справи.

Ключевые слова: гражданский процесс, гражданское судопроизводство, доказательства, доказывание, электронные доказательства, участники дела.

Key words: civil process, civil justice, evidence, proving, electronic evidence, participants of the case.

ПОЛУНІНА ОЛЬГА ОЛЕКСАНДРІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного процесу, кандидат юридичних наук

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ ЄДИНОЇ СУДОВОЇ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

З 22.12.2018 у всіх місцевих та апеляційних судах розпочалась експлуатація підсистеми «Електронний суд» в тестовому режимі. Впровадження відбувається відповідно до наказу ДСА України від 22.12.2018 № 628 «Про проведення тестування підсистеми «Електронний суд» у місцевих та апеляційних судах» [1].

В другому пункті даного наказу зазначено, що у частині функціонування підсистеми «Електронний суд» судам у ході її експлуатації в тестовому режимі необхідно керуватися вимогами Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України від 26.11.2010 № 30 (у редакції рішення Ради суддів України від 02.03.2018 № 17 зі змінами), далі – Положення [2].

З прийняттям нових процесуальних кодексів у 2017 р. законодавець передбачив створення абсолютно нової електронної системи, яка буде загальною для всіх судів України, Державної судової адміністрації України (далі – ДСА) та Вищої ради правосуддя (далі – ВРП), під назвою Єдина судово-інформаційно-телекомунікаційна система (далі – ЄСІТС).

Ідея ЄСІТС полягає в тому, що вона поєднає в собі функції документообігу суду, електронного суду, технічного фіксування судових засідань, відеоконференцзв'язку та інші можливості. Сьогодні все це працює завдяки різному програмному забезпеченню, не пов'язаному між собою. Отже, плани просто грандіозні! Одним з важливих нововведень буде централізація потужностей в одному місці. Тобто, за новою концепцією вся інформація зберігатиметься в одному місці (на сервері) у «хмарному сховищі». Нагадаю, що раніше кожен суд мав свою систему, розміщену на власному сервері, який знаходився у приміщенні суду.

Звичайно, реалізація ідеї Електронного судочинства, як і будь-яка реформа, впирається у належне матеріально-технічне забезпечення судів, що потребує фінансування. В умовах тотального недофінансування судової системи ризики відсутності коштів на розробку ЄСІТС цілком реальні. Через нестачу сканерів суди фізично не зможуть переводити всі паперові заяви в електронний вид, як це вимагається законом (принаймні, вчасно).

Якщо система буде централізованою, то вирішальним фактором для судів з роботою з ЄСІТС буде доступ до всесвітньої мережі-інтернет. У разі відключення електроенергії, неналежної роботи інтернет-провайдера або просто через повільний зв'язок робота суду буде зупинена. Фізично неможливо буде реєструвати заяви та розглядати справи. Зовсім катастрофічною видається ситуація, коли через технічні проблеми чи хакерські атаки повністю буде призупинена робота ЄСІТС, в результаті чого буде паралізовано всю судову систему країни.

Також потрібно розуміти, що ЄСІТС зберігатиме величезну кількість особистої конфіденційної інформації про учасників процесу. Важко уявити наслідки, якщо хтось отримає до цих даних несанкціонований доступ і зможе використовувати їх у недобросовісних цілях. Тому, перед запуском ЄСІТС, належне технічне забезпечення та кібербезпека є першочерговим завданням ДСА.

Питання щодо забезпечення судів технічними засобами фіксування судового процесу з можливістю відеозапису судового засідання вирішується ДСА України протягом останніх кількох років. Так, ще у 2016 р. за результатами проведення відкритих торгів було придбано першу партію технічних засобів фіксації судового засідання з можливістю записування та відтворення звуку й зображення. Разом із цим обладнанням ДСА України було передано право на встановлення та використання в судах необмеженої кількості ліцензій програмного забезпечення «Акорд» з можливістю фіксування судового процесу в режимі звуко-та відеозапису [3].

З метою використання цієї програми ДСА України всім судам доручено забезпечити її встановлення на всіх наявних у судах технічних засобах фіксації судового процесу (ТЗФС), а також забезпечити придбання нових ТЗФС із подальшим встановленням на них зазначеного програмного забезпечення. При цьому для можливості ПЗ «Акорд» здійснювати функцію відеозапису територіальним управлінням ДСА України та судам доручено протягом 2016-2018 рр. забезпечити доукомплектування наявних у судах ТЗФС необхідним для цього обладнанням (камерами, платами відеозахвату тощо).

На сьогоднішній день ідея електронного судочинства звучить як фантастика. Адже можливість подати заяву до суду без черги, ознайомитися зі справою, прослухати звукозапис засідання або взяти участь у процесі шляхом відеоконференції з будь-якої частини світу – це вже не майбутнє, це – сьогодні. Беззаперечно, створення та запуск електронного судочинства є грандіозним і складним проектом. На шляху до його реалізації стоїть багато проблем та невирішених питань. Та для

учасників судового процесу система електронного судочинства може стати ефективним засобом для економії своїх сил, коштів та часу.

Список використаної літератури:

1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://court.gov.ua/press/news/619572>
2. Закон України »Про електронні документи та електронний документо-обіг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://sud.ua/ru/news/publication/133201-pro-yesits-elektronniy-sud-ta-obovyazkovu-video-fiksatsiyu>

Ключові слова: електронний суд, електронне судочинство, Єдина судово-інформаційно-телекомунікаційна система.

Ключевые слова: электронный суд, электронное судопроизводство, Единая судеб-но-информационно-телекоммуникационная система.

Key words: electronic court, e-justice, Uniform forensic information-telecommunication system.

СУЛЕЙМАНОВА СУСАННА РЕФАТІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри цивільного процесу, кандидат юридичних наук

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ В УКРАЇНІ СУДОВИХ ДОРУЧЕНЬ ІНОЗЕМНИХ СУДІВ

Динаміка розвитку суспільних відносин, загальна інтеграція і глобалізація мають своїм закономірним наслідком те, що відносини учасників цивільного обороту не обмежуються територією однієї держави, а часом складаються на міжнародному рівні. Це неминуче призводить до того, що судам доводиться розглядати суперечки, докази по яких знаходяться поза територією здійснення ними діяльності. В таких умовах особливого значення набувають процесуальні засоби й інструменти, за допомогою яких стає можливим судове дослідження подібних доказів в регіоні їх розташування. Згідно з нормами Цивільного процесуального кодексу України таким інструментом є судові доручення про вчинення певних процесуальних дій. Поняття виконання доручення суду іноземної держави охоплює собою вчинення судом України певних процесуальних дій, які зазначені у відповідному судовому дорученні (документі встановленої процесуальної форми). Так, відповідно до частини 1 статті 500 ЦПК України суди України виконують доручення іноземних судів про надання правової допомоги щодо вручення викликів до суду чи інших документів, допиту сторін чи свідків, проведення експертизи чи огляду на місці, вчинення інших процесуальних дій, переданих їм у порядку, встановленому міжнародним договором, згода на